

- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)



[Obris.org](#)

Obrana i sigurnost

- [Istaknuto](#)
- [Regija »](#)
- [Europa »](#)
- [NATO »](#)
- [Svijet »](#)
- [Predstavljamo](#)

Subscribe via [RSS Feed](#)

- [Obrana](#)
- [Sigurnost](#)
- [Unutarnji poslovi](#)

- [Vanjska politika](#)
- [Križe](#)
- [Misije](#)
- [Sabor](#)
- [Vojna industrija RH](#)
- [Ostalo](#)

[EU](#), [Europa](#), [Istaknuto](#), [NATO](#), [Vijesti](#), [Vijesti](#) | 14/09/2025, 20:19 [Edit this post](#)

Njemačka u praktičnom srazu s vojnom obvezom



Baš kao i u Hrvatskoj, tako trenutno i u Saveznoj Republici Njemačkoj traju diskusije o ponovnom uvođenju nekog oblika ročnog služenja vojne obveze. O tome je tamošnje Savezno ministarstvo obrane (Bundesministerium der Verteidigung – BMVg) [izašlo s konkretnim prijedlogom još 12. lipnja 2024. godine](#). No prema već tada iznesenom planu, uslijedile su šire političke konzultacije – a najavljivalo se i konačno usvajanje potrebnog zakonskog prijedloga do ljetne stanke njemačkog parlamenta u 2025. godini. Iako je postupak ponešto kasnio, do političkog konsenzusa konačno se stiglo tijekom ovoga ljeta, a umjesto da izmjene odgovarajućeg propisa budu već usvojene i u pripremama za primjenu – Vlada SR Njemačke tek je 27. kolovoza ove godine na posebnoj sjednici održanoj u prostorima Ministarstva obrane usvojila prijedlog novog zakonskog rješenja. Tako usuglašeni tekst propisa pod imenom „Entwurf eines Gesetzes zur Modernisierung des Wehrdienstes – Wehrdienst-Modernisierungsgesetz“ (WDMoDG), odnosno – „Prijedlog Zakona o modernizaciji služenja vojne obveze“ konačno je otposlán u proceduru njemačkog Bundestaga. Ondje je na dnevni red stavljen u petak 5. rujna, da bi se uskoro našao i na dnevnom redu niza tamošnjih radnih tijela (Odbor za obranu kao matično tijelo, Odbor za rad, integraciju i socijalnu politiku, Odbor za unutarnje poslove, te Odbora za financije) – da bi, kad oni obave svoj posao, onda dospio i na raspravu plenarne sjednice Bundestaga. No nekoliko stvari tu treba izričito napomenuti.



Naime, u političkim usuglašavanjima zapravo nije dogovoreno stvarno uvođenje obveznog služenja vojne obveze – nego je, umjesto toga, usuglašeno samo da će biti postavljeni temelji da se takva opcija olakšano omogući ako to budu tražile neke posebne okolnosti. Konkretno, riječ je tu o izmjenama već postojećih normi temeljem Zakona o vojnoj obvezi iz 1956. godine, koji je bio suštinski izmijenjen tijekom ljeta 2011. godine – kada je većina njegovih odredbi završila ograničena tek na primjenu „u slučajevima napetosti ili potrebe za obranom“. Time je zapravo obvezno služenje vojne obveze bilo zamrznuto, a država se krenula oslanjati na dragovoljnu službu onih koji se za to posebno jave. Dakle, prema političkom dogovoru u okviru „Velike koalicije“ Kršćanskih demokrata (CSU/CDU) i Socijalista (SPD) – u Njemačkoj se prema novom sustavu modernizacije ne bi uvodilo obvezno služenje vojne obveze u miru već bi se tek postavili neki temelji za brže izvođenje takvog poteza – pokaže li se potreba u budućnosti. Konkretno – za sada se predlaže uvođenje obveze vojnog evidentiranja

mladih muškaraca starijih od 18 godina, dok bi sve to za žene ostalo dragovoljno. Pri tome, prema najavama, mladi godišta 2008. bi od 1. siječnja 2026. trebali dobiti poveznicu na službeni upitnik kojim se ispituje njihova volja za službom u Oružanim snagama – dok bi takvo izjašnjavanje onda od 1. siječnja 2027. godine postalo obvezno, te kombinirano i s provedbom određenih provjera stvarne spremnosti. Dodatno, svi mladi (muškarci i žene) od godišta 2001. do 2008. ujedno bi iduće godine trebali primiti posebne informativne materijale o modalitetima dragovoljne službe u Oružanim snagama SR Njemačke. Međutim, do daljnjega bi sama popuna Oružanih snaga i dalje ostala oslonjena na kompletnu dragovoljnost, kao i do sada u mirnodopsko vrijeme.

Ipak, prijedlozi novog zakona uvode i neke praktične novine za one koji temeljem upita pokažu volju za konkretnim početkom dragovoljnog služenja vojne službe. Naime, za njih sve bi trebao početi i novi način obračuna naknade (koja bi trebala porasti na oko 2.000 eura neto, uz novčane dodatke za npr. posjedovanje vozačke dozvole, među ostalim). Zato bi dragovoljna služba u ovo mirnodopsko vrijeme ostala u minimalnom trajanju od 6 mjeseci, ali bi se lako mogla i produžiti nizom obučnih opcija – sve do mogućnosti ulaska u puni vojni sastav.

Suštinsko protivljenje vojnoj obvezi



Već se preko godinu dana raspravlja o promjenama sustava služenja vojne obveze za građane SR Njemačke, što je početkom jeseni dovelo i do konkretnog prijedloga zakonskih promjena u parlamentarnoj proceduri. Treba napomenuti da je samo nekoliko dana od usuglašavanja tog prijedloga u Vladi i prije zaprimanja konkretnog akta u parlamentu, njemački Bundestag dobio na stol i jednu političku inicijativu koja suštinski dovodi u pitanje sve ovo o čemu smo već govorili. Naime, politička stranka „Die Linke“ („Ljevica“) je 2. rujna u Berlinu sastavila svoj prijedlog ustavnih promjena – kojima se predlaže da Vlada SR Njemačke do 31. prosinca ove godine pripremi propis kojim bi se iz Ustava Savezne Republike Njemačke izbrisala odredba članka 12.a, koja u svojih 6 stavaka definira načelni okvir služenja vojne obveze. Ujedno su tražili i dizanje proračunskih sredstava predviđenih za dragovoljni ulazak u Oružane snage, kao i za niz drugih sustava dragovoljnog sudjelovanja mladih u korisnim društvenim i ekološkim aktivnostima iz okvira „Savezne dragovoljne službe“ (BFD). Riječ je o nizu aktivnosti koje je od 2012. do danas prošlo oko 490.000 mladih – uz naglašavanje dragovoljnog djelovanja umjesto državne prisile. Ovaj je prijedlog bio zaprimljen u njemačkom Bundestagu 4. rujna ove godine – da bi se na raspravi plenarne sjednice našao u četvrtak 11. rujna. Prijedlog je predstavila zastupnica „Die Linke“ Desiree Becker – poznata i po ovogodišnjem protivljenju nastavku aktivnosti SR Njemačke na Kosovu, obrazlažući da to nema smisla sve dok se EU oglašuje na negiranje ratnih zločina Aleksandra Vučića, potičući time u praksi srbijanski entnonacionalizam. Nakon kratke rasprave i očitovanja stranačkih klubova (CDU/CSU, AfD, SPD i Savez 90/Zeleni, praktično svi protiv prijedloga) – čitava je tema prebačena u djelokrug Odbora za obranu, gdje bi trebala biti dalje obrađivana prije ikakvog glasanja.

Javno mnijenje i njegove zamke



Uz činjenicu da se tu uvelike radilo o potezu iz domene političke taktike, ipak treba napomenuti da se i o ovakvoj kratkoj raspravi moglo čuti neke zanimljivosti iz pojedinih aktualnih istraživanja javnoga mnijenja u Njemačkoj. Tako se na pitanje: „Je li moguće dragovoljno prikupiti dovoljno ljudi za Oružane snage?“ navodilo ankete njemačke televizije ZDF, prema kojoj je 72 posto ispitanih mislilo da to nije moguće, a tek 22 posto da je moguće. Od tih koji su mislili da nije moguće – postotak takvih stavova je među pristalicama CDU/CSU i AfD bilo 80 posto, među pristalicama SPD 69 posto, među Zelenima 65 posto, među pristalicama „Die Linke“ 63 posto, među pristalicama stranke BSW 65 posto i među pristalicama FDP 69 posto. Osim toga, zanimljivo je i da se ispitalo tko bi sve trebao služiti – muškarci, muškarci i žene, ili nitko – pa je 22 posto ispitanih bilo samo za mušku službu, 45 za službu muškaraca i žena, a 30 posto ispitanih protiv te službe. Tome treba dodati i rezultate istraživanja iz ožujka 2025. godine, kada se žene u Njemačkoj pitale o spremnosti na takvu službu – gdje je njih dvije trećine pokazalo interes. Jednako tako, u ovom svježem istraživanju popratilo se i starosnu raspodjelu onih koji nisu za obvezno služenje vojne obveze – da bi se ustanovilo da je „protiv“ tek 23 posto starijih od 60 godina, 31 posto onih od 25 do 59 godina, te je „protiv“ 46 posto onih od 18 do 34 godine. Treba primijetiti da u ovoj anketi nitko ništa nije pitao sada mlađe od 18 godina – odnosno, baš onu kategoriju o čijem se životu i vremenu odlučuje – dok je i bez toga vidljivo da je obvezna vojna služba to prihvatljivija što su ispitanici stariji te više odmaknuti od njenog praktičnog ispunjavanja.



Dakle, dok je SR Njemačka u svom obrambenom sustavu na 31. srpnja 2025. imala 182.984 djelatnih vojnih osoba, te još 80.602 civila – dakle 263.586 ljudi ukupno – plan je za koju godinu broj djelatnih vojnika podići barem za 60 do 80 tisuća, ali postupno. Prvo bi se željelo krenuti s registracijom mladih muškaraca, možda to kasnije bude prošireno i na žene, a oslonac će i dalje biti na dragovoljcima – uz nastojanje da se takva služba učini atraktivnijom. Tek ako to ne uspije, a društvene okolnosti postanu još opasnije, onda na dnevni red dolazi i primjena obveznog služenja vojne obveze. Sve bi to trebao regulirati novi „Zakon o modernizaciji vojne obveze“ – koji će se u raspravi naći vrlo skoro, ne bi li bio spreman i na snazi za početak planirane primjene od 1. siječnja 2026. godine.



Naravno, sve je to temeljito drugačije od metoda koje se aktualno vidi u Hrvatskoj. Naime, u „Lijepoj našoj“ je teško zamislivo da Ministarstvo obrane prvo izađe s podacima i konceptom – kojeg bi se onda ostavilo u javnosti za pravu i višemjesečnu političku/društvenu raspravu. Zatim, na isti način kako se pustilo da sustav obveznog služenja vojne obveze propadne u praksi, da bi ga se onda naglo zamijenilo sustavom dragovoljnog služenja – i sada se (upravo suprotno od Njemačke)

uopće ne radi na podizanju atraktivnosti postojećeg „dragovoljnog“ sustava. Umjesto toga, politika opet (bez mnogo priprema ili uvida) navija za brze, te politički isplative površinske promjene – bez da si daje truda optimizirati postojeći (vidljivo zanemareni) koji već god aktualni sustav. Opet za razliku od Njemačke – u nas alternativa aktualnoj dragovoljnosti izgleda nije povratak na sustav obveznog služenja koji je definiran u postojećim zakonima i tek zamrznut odlukom parlamenta (baš kao u Njemačkoj) – već se najednom kreće izmišljati nešto sasvim novo, pod etiketom „Temelnog vojnog osposobljavanja“. Time se otvara novi prostor za eksperimente, ne izvlače se pouke ni iz jednog dosadašnjih iskustva, i nastoji se javno skupiti dnevnopolitičke bodove na populistički profiliranoj temi (o kojoj većina javnosti zapravo ipak zna vrlo malo). Sve je to, dakle, na primjeru jedne te iste teme, temeljito drugačije od pristupa i metoda koja ovih dana možemo gledati u Saveznoj Republici Njemačkoj.

*** ovaj tekst je dio projekta “Domovini vjeran!” i objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa za poticanje novinarske izvrsnosti**

Recommend [Sign Up](#) to see what your friends recommend.

Vežani Tekstovi:

1. [Njemačke muke po Bundeswehru \(8\)](#)
2. [Od groblja tenkova do poslova na veliko \(7\)](#)
3. [Njemačka vojska pribavlja dodatno osoblje \(7\)](#)
4. [Povratak vojnog roka u Njemačku, u RH rasprava tek slijedi \(7\)](#)
5. [Belgija: “stop” neidentificiranim dronovima \(7\)](#)

Tags: [Bundestag](#), [Bundeswehr](#), [dragovoljno služenje](#), [Njemačka](#), [pribavljanje kadra](#), [vojni rok](#)

Share:

[Tweet](#)



Author: [Igor Tabak](#)



Video prilog dana

How Ukraine is using 'the ...



'So odd': Ex-CIA operative ...



Moldova police say they f...



Fight for Bakhmut intensifi...



- [28.9.2023. - ForcesNews - Ratovanje širom raznih domena u Ukrajini](#)
- [27.9.2023 - CNN - Dronovi i informacijski rat u Ukrajini](#)
- [13.3.2023. - France24 - Manevri ruskih pristalica u Moldovi](#)
- [12.3.2023. - Euronews - Rusi jačaju pritisak na Bahmut](#)



- [O nama](#)
- [U medijima](#)
- [DOKUMENTI](#)
- [TONOVI](#)

